

VASKO POPA (1922–1991)

U JAUKU

Visoko je suknuo plamen
Iz provalije u mesu

Pod zemljom
Nemoćni lepet krila
I slepo grebanje šapa

Na zemlji ništa

Pod oblacima
Nejake lampice škrگا
I nemušto zapomaganje algi

ZAVODNICI

Jedan miluje nogu stolice
Sve dok se stolica ne pokrene
I da mu nogom slatki znak

Drugi ljubi ključaonicu
Ljubi je kako je samo ljubi
Sve dok mu ključaonica poljubac
Ne uzvрати

Treći stoji po strani
Bulji u onu dvojicu
I vrti glavom vrti

Sve dok mu glava ne otpadne

U PEPELJARI

Majušno sunce
Sa žutom kosom od đuvana
Gasi se u pepeljari

Krv jevtinog ruža doji
Mrtve trupce čikova

Obezglavljena drvca čeznu
Za krunama od sumpora

Zelenci od pepela njište
Zaustavljeni u propnju

Ogromna ruka
Sa žarkim okom nasred dlana
Vreba na vidiku

PESMA MLADE ISTINE

Pevala istina u mraku
Na vrhu lipe nasred srca

Sunce će kaže sazreti
Na vrhu lipe nasred srca
Jako ga oči obasjaju

Ismejali smo pesmu
Uhvatali i vezali istinu
I tu je pod lipom preklali

Oči su bile zaposlene
Napolju u drugome mraku
I ništa nisu videle

MIODRAG PAVLOVIĆ (1928–2014)

POD ZEMLJOM

Na daščanom zidu

Dugonogi pauk

Lovi u mrežu

Svoju senku

Niz trule stepenice

Žuta sveća

Pljuje u podrum

Podrum je daleko

I tone sve dublje

Pod vlažne zidove

Jedna vrata

Zatvorila su nekog

U ponoć

I jedan mrav

U vidu čoveka

Na dnu stepenica

Digao je ruku

Njegov krik

Ne dopire

VIHOR

Probudim se

Nad krevetom oluja

Padaju zrele višnje

U blato

U čamcu

zapomažu

rašćupane žene

Vihor

zluradih noktiju

davi mrtvace

Uskoro

o tome

ništa se neće znati

ŠUMA PROKLETSTVA

Izgubljeni dani

razvejana sunca

ko mrtvi oblaco

dave se u reci

Vekovi razgovaraju telefonom

jedino laž

polaže pravo na povratak

STEVAN RAIČKOVIĆ (1928–2007)

KAMENA USPAVANKA

Uspavajte se gde ste zatečeni
Po svetu dobri, gorki, zaneseni
Vi ruke po travi, vi usta po seni
Vi zakrvavljeni, i vi zaljubljeni

Zarastite u plav san kameni
Vi živi, vi sutra ubijeni
Vi crne vode u veličastoj peni
I mostovi nad prazno izvijeni

Zaustavi se, biljko, i ne veni;
Uspavajte se, ko kamen, neveni;
Uspavajte se tužni, umoreni.

Poslednja ptico, mom liku se okreni
Izgovori tiho ovo ime
I onda se u vazduhu skameni

IVAN V. LALIĆ (1931–1937)

GLASOVI MRTVIH

U noći, daleko plane vatra. Za njom druga,
leptiri plamena sleteli na ivicu noći.
Treća vatra. Ubrzo jedna čista plamena pruga.
Prsten oko sna. Gotovo. Niko neće proći.

Kestenima pred kućom opadne lišće od straha.
I ljudi kažu: jesen. Melisa, to je tabor,
Velike mrtve vojske, smešten na daleke bregove
Sam, osluškujem trubača, napeto, bez daha.

Ali mesto bakarne jeke čujem prve snegove
U napuštenim šumama. A vatre se ne gase.
Negde se sruše gradovi kad zemlja ispravi nabor.

Na zamišljenom čelu. Ali vatre se ne gase.
Prsten oko sna. Je li neko čuo trubača?
Trubač je iza tišine, a tišina je jača.

MIROLJUB TODORVIĆ (1940)

METALI

Osluškivao sam disanje metala
Slično je disanju zveri

* * *

Metali su ratovali s vazduhom
Kretali su se podzemnim hodnicima kao krtice
Podrivajući stabilnost planete
Vazduh je ulazio kroz pukotine na kori
I napadao ih pokušavajući da izazove
Hemijske promene u njihovom karakteru
Oni su ga halapljivo gutali
A zatim varili dugo vremena

MAŠINE

Mašine su nas hvatale
Svojim ostrim zupčanicima
I lagano mrvile meso i kosti
Krv je oticala posebnim slivnicima
Za navodnjavanje biljaka mesoždera
Bilo je to sistematsko
Uništavanje naših tela
Ali naš duh je sa još većom radoznalošću
Nastavljao istraživanje zvezda

DUŠKO NOVAKOVIĆ (1948)

NJUJORŠKA

Ušao sam u restoran, da nešto jedem
Naručio sam da nešto jedem prstom
I to što stam dobio bilo je
Ljuto uplitanje meksičke paprike u moj neškolovani život
Paranje utrobe za dolar

VRATISLAV MILANOVIĆ (1950)

MIRNO, SASVIM MIRNO

Mirno je u našoj kući:
niti je voda plavi,
nit je udara grom.

MILAN DOBRIČIĆ (1977)

BLAGOSLOVENI GUBITNICI

Noge slonova Dalija zapletene u debla bukava.
Uspavani dinosaurusi lome plavi horizont.
Napušten toranj sišao na vrh kamenoloma.
Rastrzani ljudi u daljini krive blede lice žene.
Krone se kontinenti na kori lišajive šljive.
Ciknuto vino nektar odbeglih bogova.
Vršti belutak pod trbuhom pretovarenog čamca.
Niski vetar svira o grlić flaše u ruci.
Žig zveri gospodara svud po njenom telu.
Trava se ruga katastrofi život smrti.

BORIS VLASTELICA

OKTOBARSKI SALON

Nikad nisam posetio oktobarski salon
Možda bih i mogao, ali jedino na silu
Imao sam negde prošlogodišnji katalog
Ničega na njemu za mene nije bilo